

5.4.2024

Melindan ja kuvailuyhteistyön ohjausryhmän kokous 5.4.2024

Aika 5.4.2024

Paikka Zoom-etäkokous

Jäsenet Kaisa Hypén (pj)
Tommi Harju (poistui klo 11.43)
Nina Hyvönen (saapui klo 11.00)
Sirpa Janhonen
Eeva Klinga-Hyöty
Jussi Kärki (saapui klo 10.02)
Matti Sarmela
Anu Turunen
Miia Willman

Poissa Aija Vahtola
Marja-Liisa Seppälä

Asiantuntijat Mikko Lappalainen
Minna Olkinuora-Tauru
Matias Frosterus

Sihteeri Kaija Kovanen

MUISTIO

1. Kokouksen avaus, kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.01 ja totesi osallistujat. Erikoiskirjastojen edustajaksi Heli Kautosen tilalle on valittu Sirpa Janhonen. Uusina asiantuntijajäseninä ryhmässä ovat Mikko Lappalainen, joka tuli Lassi Lagerin tilalle Melindan esihenkilöksi, sekä Marja-Liisa Seppälä.

5.4.2024

ILMOITUSASIAT

2. Linkitetty kirjastodata -projektin tilannekatsaus

Esittely: Matias Frosterus esitteli Linkitetty kirjastodata -projektin tilannetta. Liite 1.

LKD-projektissa työstettyjä asioita olivat mm. nimiavaruuden lyhenteen vaihdos lkd:sta bffi:hin, URN-tunnisteiden käyttöönotto tietomallissa sekä LIKI-ryhmän edustajien valinta. LIKI-ryhmän jäsenet edustavat eri sektoreita ja eri kirjastojärjestelmiä.

Keskusteltiin siitä, että miten varmistetaan, että eri kansalliset versiot ovat yhteentoimivia keskenään, kun BIBFRAME-sovelluksia tehdään kansallisella tasolla. BIBFRAMEssa on sovittu tietyt linjaukset, joita noudatetaan yhteisesti. Tämä edellyttää toki enemmän ylläpitoa kuin se, että oltaisiin mukana alkuperäisessä BIBFRAMEssa. Ylläpidon ei pitäisi kuitenkaan olla liian kuormittavaa. Todettiin, että automaattiset eheyden ja linkitysten tarkistamiset ovat tärkeitä, kun on kyse useamman eri formaatin yhdistämisestä. Lisäksi todettiin, että on hyvä, että yhteentoimivuus on otettu huomioon.

Keskusteltiin myös LKD-projektin aikataulusta. Projektin osalta on sovelluttu ketteriä menetelmiä, mikä on ollut luontevaa uudessa projektissa. Projekti on pysynyt hyvin aikataulussa tämän ansioista.

Kysyttiin myös loppuvuodesta julkaistavan tietomallin mahdollisista vaikutuksista kirjastojärjestelmien valinnassa. Todettiin, että linkitetyn datan järjestelmät ovat tyypillisesti helposti muokattavissa tämän tason tietomallimuutoksiin. Pyrkimyksenä kuitenkin on, että järjestelmät olisivat kuvailijan kannalta helppokäyttöisiä, joten järjestelmähankinnassa on otettava huomioon työprosessit ja muokattava ne toimiviksi. Järjestelmätoimittajien kyvykkyys muokata järjestelmää on tärkeässä roolissa.

Esitys: Keskustellaan ja merkitään tiedoksi.

Päätös: Keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

3. Melindan tilannekatsaus

Esittely: Minna Olkinuora-Tauru esitteli Melindan tilannekatsauksen. Liite 2.

5.4.2024

Käsiteltiin Melindan vuoden 2024 painopisteitä, muutoksia Melindan aputyökaluissa, automaattisia metatietoprosesseja sekä Melindan asiakastyytyväisyyskyselyn kevään ensimmäisten kierrosten tuloksia.

Keskusteltiin Melindan asiakastyytyväisyyskyselyn tähänastisista tuloksista, ja aiheesta oli myös Mentimeter-kysymys. Todettiin, että tyytyväisyys Melinda-kuvailuun näyttää vakiintuneen.

Alma-kirjastojen vastausten osalta kysyttiin, onko vastauksissa mahdollisia eroja niiden vastaajien välillä, jotka käyttävät Alephia kuvailuun verrattuna niihin vastaajiin, jotka käyttävät vain Almaa. Tätä asiaa ei pysty vastauksista erottelemaan, ellei vastaaja ole antanut myös avovastausta, jossa asia on mainittu.

Aputyökalujen osalta toivottiin, että Cyrillux koodataan uudelleen. Muuntajasta on jo uusi testiversio käytössä, ja Merge sekä Cyrillux ollaan myös uusimassa. Tarkoituksena on, että saadaan Cyrilluxista uusi, mutta mahdollisesti riisutumpi versio. Todennäköisesti kuitenkin kesällä voi olla edessä Cyrilluxin osalta käyttökato, sillä resursseja toteuttaa kaikki aputyökalut ennen kesäkuun loppua ei ole.

Keskusteltiin muutoksista yleisten kirjastojen kirjastojärjestelmissä. Kirjastojärjestelmien vaihtamisen aikataulujen osalta todettiin, ettei optimaaliseen ratkaisuun, jossa järjestelmät vaihdettaisiin silloin, kun ollaan kansallisesti siirtymässä linkitettyyn dataan, todennäköisesti päästä. Quriaan siirtyvien kirjastojen osalta näyttää siltä, etteivät ne aivan heti pääse takaisin mukaan Melinda-yhteistyöhön. Pohdintaa Qurian mahdollisesta integroimisesta Melindaan ollaan aloittamassa Axiellin kanssa. Asiaan vaikuttavat myös käytettävissä olevat resurssit, ja niiden kohdistamisesta. Todettiin, että vaihdos Quriaan vaikuttaa myös kirjastojen yhteistyöhön Finnan kanssa.

Lopuksi keskusteltiin automatisoiduista metatietoprosesseista. Pyrkimyksenä on saada Melindaan niitä tietoja, jotka tulevat jo e-vapaakappaleisiin. Melindasta nämä sitten välitetään eteenpäin, esim. pitkäaikaissäilytykseen. Tämän osalta yhteistyötä tehdään E-vapaakappaletoimiston, Kansallisbibliografian ja Melindan kesken.

Esitys: Keskustellaan ja merkitään tiedoksi.

Päätös: Keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

5.4.2024

4. Kirjastosektorikohtaisista puheenvuoroista sopiminen

Esittely: Joulukuun 2023 ohjausryhmän kokouksessa sovittiin, että palataan sektoreiden puheenvuoroihin tarkemmin. Keskusteltiin siitä, mitä puheenvuoroilta toivotaan (esim. kuvailutyön nykytilan kuvaus ja nykyiset haasteet kullakin sektorilla, linkitettyyn kirjastodataan, uusiin järjestelmiin ja konkreettiseen kuvailuyhteistyöhön liittyvät toiveet ja tavoitteet, yhteistyö), ja miten ne aikataulutetaan.

Ehdotettiin, että pidetään kaikilta viideltä sektorilta puheenvuorot, niin että ne jakautuivat vuoden kolmelle seuraavalle kokoukselle. Ehdotusta kannatettiin. Pohdittiin, mikä voisi olla näkökulma Kansalliskirjaston puheenvuoron osalta.

Päätös: Päätettiin pitää sektoreiden puheenvuorot tulevissa kokouksissa. Kesäkuun kokouksessa on yleisten kirjastojen puheenvuoro. Yliopistokirjastojen ja erikoiskirjastojen esitykset pidetään syyskuun kokouksessa. AMK-kirjastojen ja Kansalliskirjaston puheenvuorot pidetään joulukuun kokouksessa.

MUUT ASIAT

5. Seuraava kokous

Ohjausryhmän seuraava kokous järjestetään 7.6.2024 ja syksyn kokoukset 27.9.2024 ja 13.12.2024. Kokousaikoja pidennettiin varmuuden vuoksi. Seuraavan kokouksen aiheina ovat Melindan tilannekatsaus, LKD-projektin tilannekatsaus sekä yleisten kirjastojen puheenvuoro. Uuden RDA:n käyttöönotosta pyydetään puheenvuoroa Marja-Liisa Seppälältä.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.57.

LIITTEET

Liite 1. [LKD-projektin tilannekatsaus](#)

Liite 2. [Melindan tilannekatsaus](#)